

ADVIES Nr. 27 / 2000 van 23 augustus 2000.

O. Ref. : 10 / A / 2000 / 024

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid haar artikelen 5, eerste lid, en 8;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie dd. 7 juli 2000, ontvangen op de Commissie dd. 11 juli 2000;

Gelet op het verslag van mevr. N. Lepoivre,

Brengt op 23 augustus volgend advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Het ter advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna : de Commissie) voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot machtiging van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling toegang te hebben tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9°, en tweede lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna : de wet van 8 augustus 1983) en tot gebruik van het in artikel 8 van vernoemde wet bedoelde identificatienummer.

De commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling wensen dus toegang te verkrijgen tot de gegevens van het Rijksregister (alsmede tot het complete historische overzicht van de wijzigingen van deze gegevens), die betrekking hebben op de personen die veroordeeld werden tot een of meerdere vrijheidsstraffen, en een voorwaardelijke invrijheidstelling verzoeken en verkrijgen. De doeleinden waarvoor de toegang wordt verzocht zijn de correcte identificatie van deze personen op ieder moment van de bij de commissies in behandeling zijnde procedure, en het inwinnen van inlichtingen betreffende de persoonlijke en familiale omgeving binnen welke deze personen evolueren vóór en na hun voorwaardelijke invrijheidstelling. De commissies wensen eveneens gemachtigd te worden tot het gebruik van het identificatienummer voor interne beheersdoeleinden, als enig identificatiemiddel in de door hen beheerde dossiers, bestanden en registers.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

De problematiek van de toegang tot het Rijksregister door de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling moet zowel beoordeeld worden in het licht van de wet van 8 augustus 1983 als de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna : de wet van 8 december 1992).

A. Wet van 8 augustus 1983 :

Artikel 5, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 schrijft voor dat de openbare overheid bevoegd is de informatie, waartoe zij toegang wenst, te kennen door of krachtens een wet of een decreet. Wat de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling betreft, zijn hun opdrachten bepaald door de artikelen 3 tot 5, 7, 10 en 14 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling, en door de artikelen 7 tot 18 van de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling ¹ (toezicht op de voorwaarden waaronder de voorwaardelijke invrijheidstelling werd verleend, toezicht op de personen die in voorwaardelijke vrijheid werden gesteld, herroeping, schorsing en herziening van de voorheen verleende invrijheidstellingen).

¹ De teksten van beide wetten zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 april 1998.

B. Wet van 8 december 1992 :

1. Algemeen.

De informatiegegevens van het Rijksregister zijn persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992².

Deze wet, die de algemene beginselen omschrijft op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is immers van toepassing op alle databanken die persoonsgegevens bevatten.

Volgens deze algemene beginselen is iedere verwerking van persoonsgegevens enkel toegelaten voor welbepaalde en gerechtvaardigde doeleinden. Daarenboven dienen de gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn uitgaande van die doeleinden.

2. Onderzoek van de doeleinden.

De Commissie erkent de noodzaak voor de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling om, ter uitvoering van hun wettelijke opdrachten, te beschikken over een hulpmiddel waarmee de kandidaten voor voorwaardelijke invrijheidstelling en de personen die hiervan genieten, op nauwkeurige en betrouwbare wijze geïdentificeerd kunnen worden, en dat op ieder moment van de procedure. Zij moeten eveneens de situatie van de voorwaardelijk in vrijheid gestelden en de bijzondere voorwaarden betreffende sociale reïntegratie die aan de beslissing tot invrijheidstelling zijn verbonden, opvolgen.

3. Omvang van het recht op toegang :

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, herhaaldelijk heeft benadrukt, legt de naleving van het wettigheidsbeginsel aan de overheid op om, gegevenscategorie per gegevenscategorie, na te gaan of de kennis van ieder, in artikel 3 van de wet van 1983 opgenoemd, gegeven onontbeerlijk is voor de uitvoering van haar opdracht door de betrokken openbare overheid in kwestie.

Het verslag aan de Koning van onderhavig ontwerp van besluit rechtvaardigt de toegang tot de informatiegegevens, bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 6° van de wet van 8 augustus 1983, door te stellen dat dit de minimumvereisten vormen om een dossier samen te stellen betreffende een natuurlijke persoon.

De Commissie erkent inderdaad dat de naam en voornamen (1°), de geboortedatum en -plaats (2°), het geslacht (3°) en de nationaliteit (4°) de basisgegevens vormen voor de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling om een dossier samen te stellen over de kandidaten voor voorwaardelijke invrijheidstelling en over de personen die hiervan genieten.

Voor de toegang tot informatiegegevens 5° (hoofdverblijfplaats) is gegrond voor de opvolging van de voorwaarden waaronder de voorwaardelijke invrijheidstelling werd verleend.

Wat de toegang tot informatiegegevens 6° (plaats en datum van overlijden) betreft, erkent de Commissie dat de toegang tot dit gegeven nuttig is om de door de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling beheerde dossiers af te sluiten.

² Deze wet werd gewijzigd bij wet van 11 december 1998 tot omzetting van de richtlijn van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (B.S., 3 februari 1999). De wijzigingen zijn nog niet van kracht geworden.

Overigens erkent de Commissie volkomen dat de toegang tot de informatiegegevens 7° (beroep), 8° (burgerlijke staat) en 9° (samenstelling van het gezin) nuttige aanwijzingen kan verschaffen omtrent de uitvoerbaarheid van het reclasseringsprogramma, evenals over het bestaan van contra-indicaties die een ernstig risico inhouden voor de maatschappij of die er redelijkerwijze aan in de weg staan dat de voorwaarden voor sociale reïntegratie van de veroordeelden worden vervuld (artikel 2, 2° en 3° van de wet van 5 maart 1998).

De Commissie is van oordeel dat de toegang tot het volledige historische overzicht van de gegevens de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van hulp kan zijn om zich een eerste oordeel te vormen over het psychosociale profiel van de kandidaten voor voorwaardelijke invrijheidstelling.

4. Gebruik van de informatiegegevens :

Volgens artikel 2, eerste lid van het ontwerp, mogen de gegevens van het Rijksregister niet meegedeeld worden aan derden.

Het tweede lid bepaalt echter dat niet als derden worden beschouwd :

- 1) de leden van de andere commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling;
- 2) de leden van het openbaar ministerie verbonden aan een commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling;
- 3) de leden van het Directoraat-generaal rechterlijke organisatie van het Ministerie van Justitie;
- 4) de leden van het Directoraat-generaal Strafinrichtingen van het Ministerie van Justitie;
- 5) de leden van het operationeel korps van de Rijkswacht;
- 6) de leden van de korpsen van de gemeentepolitie.

Wat punt 3) van dit lid betreft (Directoraat-generaal rechterlijke organisatie van het Ministerie van Justitie), en na het nemen van inlichtingen bij het Ministerie van Justitie, lijkt het dat binnen het Directoraat-generaal enkel de dienst Justitiehuisen daadwerkelijk deze informatiegegevens nodig heeft om haar opdrachten uit te voeren met betrekking tot de sociale begeleiding van de voorwaardelijk in vrijheid gestelden. De Commissie wenst bijgevolg dat de tekst van het ontwerp in die zin wordt aangepast. De Commissie wijst er in het algemeen op dat de zes in het tweede lid vernoemde overheden enkel toegang zouden mogen hebben tot de informatiegegevens voor zover een specifiek dossier hen aanbelangt, en dat geval per geval.

Verder overtuigen de in het verslag aan de Koning vermelde rechtvaardigingen aangaande het nut van de eventuele mededeling van de informatiegegevens aan voormelde overheden, de Commissie. De personen aan wie de informatiegegevens mogen verstrekt worden, zijn limitatief opgesomd, wat tegemoet komt aan de wens van de wet van 8 december 1992 die, ter herhaling, eveneens in het recht voorziet voor de betrokkene om toegang te hebben tot de hem betreffende persoonsgegevens in een verwerking (artikel 10).

5. Gebruik van het identificatienummer

Artikel 3 van het ontwerp machtigt de leden van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling, alsook de leden van hun secretariaten die bij naam zijn aangewezen, om het identificatienummer te gebruiken van de personen ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen. Deze machtiging is beperkt tot de uitvoering van de in het ontwerp van koninklijk besluit vermelde opdrachten.

Krachtens de artikelen 4 en 5 mag het identificatienummer voor interne beheersdoeleinden enkel gebruikt worden als identificatiemiddel voor de opdrachten in kwestie. In het geval van extern gebruik mag het nummer enkel gebruikt worden voor de uitvoering van dezelfde opdrachten in de betrekkingen die onderhouden moeten worden met de houder van het nummer of met zijn wettelijke vertegenwoordiger en met de overheden die, krachtens artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983, zelf de machtiging hebben verkregen het identificatienummer te gebruiken en die optreden ter uitoefening van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden.

De Commissie heeft geen opmerkingen inzake deze bepalingen.

6. Slotbepalingen

De Commissie neemt nota van het feit dat de lijst van de overeenkomstig artikel 1 van het ontwerp aangewezen personen, met vermelding van hun ambt en functie, jaarlijks wordt opgesteld door iedere commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling en ter beschikking gehouden van de Commissie.

OM DEZE REDENEN,

Mits rekening wordt gehouden met haar opmerkingen, brengt de Commissie een gunstig advies uit betreffende de toegang van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling tot bepaalde gegevens van het Rijksregister, en het gebruik van het identificatienummer, voor de in de aanvraag vermelde doeleinden.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) G. POPLEU
adjunct-adviseur

(get.) P. THOMAS